Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 114. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 23-го ТРАВНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. TUESDAY, MAY 23, 1978 No. 114. VOL. LXXXV.

ВІДБУЛАСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ КОМІТЕТІВ ОБОРОНИ УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

Філядельфія (Я. Татомир). — Дня 6-го травня ц. р. відбулася тут у приміщеннях Менор Джуніор коледжу Конференція Комітетів та Організацій, які працюють на полі оборони українських політичних в'язнів та в обороні людських і національних прав українського народу.

У цій Конференції взяли участь представники Комітетів з Філядельфії, Детройту, Клівленду, Ню Йорку, Ню Джерзі, Міннесоти і Коннектикату, представники видавництва „Смолоскип" і керманич Українського Інформаційного Бюра у Вашінгтоні інж. Нестерчук.

До Президії Конференції були вибрані п-ні Уляна Мазуркевич (Філядельфія) як голова, і п-ні Зоряна Луцька (Філядельфія) та Андрій Каркоць (Міннесота), як секретарі.

Черговою точкою порядку дня було прочитання протоколу з попередньої Конференції та дуже солідно зладжений фінансовий звіт касирки п-ні Богданни Кульби (Філядельфія).

Згідно з рішенням попередньої Конференції Комітетів, філядельфійський Комітет узяв на себе обов'язок перевести збірку потрібних фондів на терені цілої Америки. Ця збірка дала 4,899 дол. До тієї суми філядельфійський Комітет додав ще із своїх власних фондів 157 дол., так що ввесь прихід був 5,056 дол. Найбільше жертвувала Філядельфія — 1,657 дол. Поважніші суми вплатили ще такі українські громади: Іллиной — 423 дол., Детройт — 380 дол. Воффало — 319 дол., Ню Йорк — 307 дол., Нюарк — 260 дол., Клівленд — 262 дол., Міннесота — 239 дол. і Мериленд — 238 дол. Зібрані фонди видатковано так: на закуп і пересилку пакетів для родин політв'язнів в Україні — 1,481 дол., на акції Української Гельсінкської Групи у Вашінгтоні — 1,604 дол., на друкування різних листів, звернень і т. п., та на пошту — 1,540 дол. Остало в касі 716 дол. У дальшому бігу нарад Конференція рішила, щоб залишену квоту передати новообраному проводові Коаліції Комітетів.

Після цього слідували звіти поодиноких Комітетів про їхню жертвенну працю, яка дуже причинилася до ознайомлення американського суспільства з українськими проблемами, а зокрема з переслідуваннями в Україні. Більшість комітетів розбудувала у себе „банки телеграм", висилала великі кількості листів і телеграм, влаштовувала демонстрації, голодівки та масове жертвування крови для Червоного Хреста.

Більшість із цих акцій здобували великий розголос через телевізійні і радіові передачі та в американській пресі. Поодинокі члени деяких комітетів брали дуже активну участь у відомих акціях під час Гельсінкської конференції у Беоґраді та під час з'їзду психіятрів на Гаваях.

Представник Комітету Ню Джерзі предложив Конференції проєкт статуту й інкорпорації „Українсько - Американської Коаліції для оборони людських прав" і звернув увагу на нові великі можливості, які створення і заінкорпорування такої Ліги відкрило б перед нами на терені Вашінґтону.

Дуже корисним було запрошення на Конференцію професора журналістики Темпел університету, д-ра Де-Мотта, який виголосив доповідь на тему: „Як дістатися на сторінки преси", як і де звертатися із заявленнями у випадках неправдивих і кривдячих вісток у пресі і т. п. Після тієї доповіді було багато запитів, на які д-р Де-Мотт вичерпуючо відповідав.

Для дальшої координації дій Комітетів, Конференція вибрала відомих активістів: Андрія Фединського (Клівленд) на пост координатора і Андрія Каркоця (Міннесота) на редактора Інформаційного Бюлетеню.

Конференція прийняла ряд резолюцій. В одній довшій резолюції, прийнятій у зв'язку з новими переслідуваннями Валентина Мороза та деяких інших українських політв'язнів, м. і. сказано:

„Познайомившись з інформаціями про події в Мордовському концтаборі ч. 1-6, де советські власті і органи КҐБ стараються за допомогою медичних засобів і психологічного тиску дискредитувати Валентина Мороза й інших українських політв'язнів перед суспільністю України, СССР і зовнішнього світу, ми, представники Комітетів і груп оборони українських політв'язнів, зібрані на річній Конференції 6 травня 1978 р. у Філядельфії, одноголосно заявляємо: Ми завжди боронили і будемо боронити Валентина Мороза і кожного українського політв'язня в УРСР і СССР проти безпідставних закидів, обвинувачень і спроб дискредитувати їх в очах української і світової громадськости. Не зважаючи на те, до якого ментального і фізичного стану советська влада і органи КҐБ не довели б Валентина Мороза шляхом медичних, психологічних і фізичних

(Продовження на стор. 4-ій)

В Гарварді відбудеться третій науковий з'їзд ПКУС

Кембридж, Масс. (мюб). Третій Річний Науковий З'їзд Постійної Конференції Українських Студій (ПКУС) при Українським Науковім Інституті Гарвардського Університету (УНІГУ) відбудеться 2-4 червня 1978 року в Гарвардському університеті.

Триденна програма Конференції включає 8 сесій з участю понад 35 доповідачів-дослідників та професорів американських і канадських університетів з ділянок української літератури, суспільно - економічних наук, історії, біо-бібліографії та української мови і правопису.

Членами Постійної Конференції Українських Студій (ПКУС) можуть бути всі науковці-професори американських і канадських університетів, які займаються українськими дисциплінами. Своє членство в ПКУС вони зберігають через свою активну участь у наукових з'їздах ПКУС.

В п'ятницю, 2-го червня, після вікриття Конференції, о год. 1:00 по пол., відбудуться три наукові сесії:

1. Українська література (предсідник — проф. Грабович, Гарвардський університет): „Іван Франко і Ґерґарт Гавптман" (проф. А. Кіпа, Мюленберґ каледж); „Релігійні паралелі в „Патетичній Сонаті" Миколи Куліша" (проф. Л. Онишкевич, Раттерський університет); „Українська літературна критика на еміграції після Другої світової війни" (проф. Б. Романенчук, Ніяґарський університет); „Стихія Гоголя внутрі російської літератури" (проф. О. Стромецький, Алабамський університет); „Деякі спостереження над жанром фейлетону" (проф. А. Гумецька, Мічіґанський університет).

2. Суспільно - економічна думка в Україні (предсідник — проф. О. Пріцак, Гарвардський університет): „Наталія Кобринська і жіноче питання" (проф. М. Богачевська - Хом'як, Манґетенвіл каледж); „Українські советські економісти 1920-их років" (проф. М. Богатюк, Ле Мойн каледж); „Михайло Туґан-Барановський та українська кооперація" (проф. Л. Коваль, Мічіґанський університет).

3. Українська біо-бібліографія — Панель (предсідник — проф. Д. Штогрин, Іллінойський університет): „Проблема індексування українських основних періодичних видань" (проф. Д. Штогрин, Іллінойський університет). Панелісти: мґр В. Верига, (Торонтонський університет), д-р Р. Дражньовський (Національне Географічне Товариство), мґр Е. Касинець (Гарвардський університет) і мґр М. Тарнавська (Пеннсильвенійський університет).

В суботу, 3-го червня, відбудуться чотири дальші наукові сесії Конференції ПКУС:

4. Українська Історія (предсідник — проф. Ф. Сисин (Гарвардський університет): „Німецький текст Зборівського договору з 1649 року" (проф. Т. Мацьків, Акронський університет); „Поява латинської схолястики в Києві" (проф. О. Сидоренко, Арканзаський стейтовий університет); „Місце української мови у схемі історії Української ССР" (проф. О. Пріцак, Гарвардський університет).

(Продовження на стор. 4-ій)

Широко розгортається акція в обороні д-ра Семена Ґлузмана

Генерал Петро Григоренко (зліва) промовляє під час віча в обороні д-ра Семена Глузмана. Справа стоїть його перекладач Адріян Каратницький з Комітету в обороні советських політичних в'язнів

Ню Йорк, Н. И. (Ігор Длябога). — Комітет для звільнення д-ра Семена Глузмана проголосив 1978 рік — роком звільнення цього жидівсько - українського політв'язня із советського концентраційного табору. Впоряд із тим, багато західніх організацій, між ними Комітет Глузмана тут, Міжнародна Ліга для репатріяції російських жидів та Організація опіки над ув'язненими дисидентами у психіятричних закладах, цього місяця вже заплянували деякі акції в обороні д-ра Глузмана, — у шосту річницю його ув'язнення.

Д-р Ґлузман — це 32-літній психіятр з Києва, що його арештовано за відмову свідчити проти деяких українських дисидентів, між якими був його близький приятель Леонід Плющ. У жовтні 1972-го року його засудили на сім років ув'язнення та три роки заслання.

Звільнення д-ра Глузмана було темою спеціяльного віча в Ню Йорку в четвер увечері 11-го травня у Фундації Карнеґі для Світового Миру на 46-ій вулиці, під час якого американський дипломат, український дисидент, нюйоркський конґресмен та інші особи хвалили цього молодого політв'язня за те, що він не зрікся своїх принципів, не зважаючи на інтенсивні погрози з боку уряду. Віче зорганізував Комітет для звільнення д-ра С. Глузмана і приблизно 75 осіб взяло участь в ньому.

Генерал Петро Григоренко, який годину раніше прилетів до Ню Йорку з Італії, сказав, що для нього д-р Ґлузман є „дуже близька особа". Ген. Григоренко пояснив, що коли він був у „психушці", то д-р Глузман часто писав до нього листи, підтримуючи його на дусі. Ген Григоренко сказав, що хоча ті листи не полегшили його фізичних терпінь, він почував себе „новонародженим".

(Продовження на стор. 4-ій)

Італійська поліція натрапила на сліди „Червоної бриґади"

Рим, Італія. — Пресові агенства інформують, що італійська поліція натрапила на сліди „Червоної бригади", яка недавно замордувала голову Християнсько-демократичної партії і колишнього прем'єра Італії у п'ятьох каденціях, Альдо Моро. Відкрито також дві криївки „бриґади" і арештовано 11 осіб. Шеф поліції Емануель де Франческо заявив кореспондентам, що арештовані виглядають майже так само, як підсудні в Туріні, але це неважне, важливе те, що поліція „проломила леди" і тепер знаходиться на сліді вбивників. Він заповів дальші арешти членів червоної бригади" в найближчому майбутньому. Серед арештованих знаходиться також жінка, за якою вже раніше пошукувала поліція, як підозрілу у вбивстві Моро. Поліційні спеціялісти перевіряють тепер писальні електричні машинки, які знайдено у криївках „бригади", щоб

встановити, чи ними не користувалися терористи при писанні комунікатів в часі між схопленням і смертю Моро. При відкритті криївок поліція захопила також велику кількість зброї й амуніції, пофальшованих пашпортів, копіювальних машин та пропаґандивної літератури. Франческо висловив надію, що поліції

вдасться викрити справжніх вбивників Альдо Моро і поставити їх перед судом справедливости.

Грузинських дисидентів засудили на три роки ув'язнення і два роки заслання

Тбілісі. — Минулої п'ятниці, 19-го травня, советський суд засудив двох грузинських дисидентів, Звіяда Ґамсахурдію та Мереба Коставу на три роки ув'язнення і два роки заслання в Сибіру за „антисовєтську агітацію". Хоча дружина Ґамсахурдії заявила закордонним кореспондентам, що її муж і Костава під час розправи відмовлялися признатися до вини, то після проголошення вироку письменник Ґамсахурдія, який раніше одверто пропаґував вихід Грузії зі Совєтського Союзу, на телевізійній програмі відчитав заздалегідь приготований текст, в якому заявив, що розуміє свою помилку і „щиро жалує" та засуджує свою діяльність, додаючи, що „готовий прийняти кару".

Мереб Костава, музиколог, який також раніше критикував національну політику совєтського уряду, зазначуючи, що вона має на меті зрусифікувати Грузію і знищити грузинську культуру, в п'ятницю минулого тижня теж признався до вини, але не виголошував покаянної заяви на телебаченні, як це зробив Ґамсахурдія.

Ґамсахурдія та Костава, співорганізатори Грузинської групи для нагляду за виконанням постанов Гельсінкської угоди, правдоподібно одержали легшу кару тому, що призналися до вини. День раніше Юрія Орлова, провідника Московської Ґельсінкської групи, засуджено на сім років ув'язнення та п'ять років заслання теж за „антисовєтську аґітацію". Орлов відмовився признатися до будь-якої вини.

Під час судового процесу над Ґамсахурдією та Коставою їм закинули зв'язки із закордонними журналістами та дипломатами, зокрема з Дейвидом Шіплером із „Ню Йорк Таймсу", Алфредом Френдлі, колишнім кореспондентом журналу „Нюзвік", та Ігорем Белоусовічем, колишнім секретарем амбасади ЗСА у Москві. У своєму виступі на телебаченні Ґамсахурдія твердив, що від Белоусовіча одержував „антисовєтську літературу", хоча його дружина заперечила це, вказуючи, що в розмовах з нею він ніколи не говорив про якусь нелеґальну літературу. Вона та ряд приятелів двох засуджених грузинів продовжують твердити, що обидва невинні і що суд і вирок несправедливі.

Американські учені погрожують зірванням культурних зв'язків з СССР

Вашінґтон. — Усі 19 членів наміченої делеґації Американської Крайової Академії Наук, які мали взяти участь в шостому з черги науковому американсько-совєтському симпозіюмі у Москві цього тижня,

вислали спільного листа до совєтської Академії Наук і совєтського уряду, що вони відмовляються від тієї участи на знак протесту проти засудження совєтського фізика Юрія Ф. Орлова на 7 років кацету і 5 років примусового заслання за ніби-то наклепницьку кампанію проти держави.

Американська преса підкреслює, що особливо знаменним фактом є демонстраційна відмова їхати до Москви на цей науковий з'їзд — професора Роберта Маршака, президента Сити коледжу в Ню Йорку, який був — так мовити — піонером американсько-совєтських культурних зв'язків і одним із перших американських учених, який поїхав до Москви ще у 1956р. Президент американської Академії Наук Філіп Гендлер пригадав совєтському урядові, що американські учені кількакратно пересторігали СССР, що нехтування в СССР людськими правами загрожує зберіганню культурних взаємин між ЗСА і СССР.

Бжезіньскі відвідує Червоний Китай, Японію та Південну Корею

Пекін. - Д-р Збігнєв Бжезіньскі, головний дорадник Білого Дому для справ крайової безпеки, у четвер, 18-го травня, відлетів з Вашінгтону до Токіо, звідкіля в суботу прибув до Пекіну, щоб протягом наступних трьох днів обговорювати з лідерами комуністичного Китаю можливості встановлення нормальних зв'язків між ЗСА та Китайською Народною Республікою, як теж загальні міжнародні питання, які цікавлять обидві країни.

Закінчивши переговори в Пекіні, Бжезіньскі плянує знову побувати в Токіо, як теж в Сеулю, щоб поінформувати уряд Японії та Південної Кореї про перебіг і вислід нарад з китайськими властями.

На Далекий Схід разом із Бжезіньскім полетіли: Мортон Абрамовіц, спеціяліст Державного Департаменту щодо азійських справ; Семюель Гантінґтон, Бенджамин Губерман, Майкел Оксенберг і Майкел Армакост, члени очолюваної Бжезіньскім Крайової Ради Безпеки; Ричард Голдбрук, асистент державного секретаря для справ Азії та району Тихого океану, і Вілліям Ґрейстін, заступник Голдбрука.

Одержали дотацію на англомовний збірник „Слова"

Едмонтон. (ю. с.). — Джек Г. Горнер, міністер індустрії і торгівлі в Федеральному уряді Канади, прислав Канадському Об'єднанню Українських Письменників „Слово" дотацію в сумі 4,000 дол. на підготовку англомовного збірника канадсько-української поезії і прози.

На нарадах канадського „Слова", що відбулися недавно в Торонті з участю проф. Богдана Медвідського, представника „Слова" з Едмонтону, покликано до життя окрему комісію в складі Юрія Клинового, Б. Медвідського, Бориса Олександрова і Ліди Палій. Її обов'язок скласти провізоричний проєкт збірника та підібрати перекладачів. Крім письменників, що пишуть українською мовою, до збірника ввійдуть також твори талановитих літераторів українського роду, що пишуть англійською мовою.

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДСЬКА ГРУПА СПРИЯННЯ ВИКОНАННЮ ГЕЛЬСІНКСЬКИХ УГОД ДОМАГАЛАСЯ ОФІЦІЙНОГО ЗАРЕЄСТРОВАННЯ

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — Серед документів „Української громадської групи сприяння виконанню Гельсінських угод", які продісталися на Захід, є „клопотання" її ініціяторів до Ради міністрів УРСР з жовтня 1977 року, в якому вони вимагають офіційного визнання, згідно з новою конституцією СРСР. Нижче подаємо повний текст цього історичного документу.

„До Ради Міністрів Української РСР

Клопотання

Стаття 39 Конституції СРСР говорить, що „Громадяни СРСР мають усю повноту соціяльно-економічних, політичних та особистих прав і свобод..."

Ми — громадяни СРСР і таким чином це ми маємо всю правоту ... прав і свобод.

Стаття 51 Конституції СРСР говорить, що „Відповідно до цілей комуністичного будівництва громадяни СРСР мають право об'єднатися в громадські організації..."

Отже, ми — громадяни СРСР, маючи всю повноту прав і свобод, маємо право об'єднатися в громадську організацію.

Користаючись своїми громадськими правами група осіб, а саме:

Олесь Бердник, письменник; Петро Григоренко, генерал у відставці; Іван Кандиба, юрист; Мирослав Маринович, інженер; Микола Матусевич; Оксана Мешко, учителька-пенсіонерка; Микола Руденко, поет, письменник; Ніна Строкатова ,мікробіолог; Олексій Тихий, учитель

у 1976 році створили громадську групу під назвою: „УКРАЇНСЬКА ГРОМАДСЬКА ГРУПА СПРИЯННЯ ВИКОНАННЮ ГЕЛЬСІНКСЬКИХ УГОД" про це й повідомили уряд УРСР, надіславши йому Декларацію Групи з викладом цілей Групи і методів роботи.

Як видно з самої назви громадської організації Група поставила собі за мету сприяння виконанню в УРСР гуманітарних пояснень Заключного акту Гельсінської наради.

Група не зареєстрована й існує неофіційно.

З огляду на статтю 4 Конституції СРСР ми вважаємо за необхідне надати Групі офіційного статусу.

Адміністративний Кодекс УРСР не встановлює правил реєстрації недержавних громадських організацій, тому ми звертаємося прямо до Уряду Української РСР: або безпосередньо вирішити питання, або передати його Міністерству внутрішніх справ УРСР з тим, щоб було: А. Розглянуто Декларацію Української громадської групи сприяння виконанню Гельсінкських угод для визначення конституційности цілей групи і методів її діяльности;

Б. Винесено постанову про надання Групі прав юридичної особи через реєстрацію Групи;

В. Передано копію постанови про реєстрацію Міністерству фінансів УРСР для відкриття в банку окремого рахунку.

Ініціяторів, що нижче підписалися, просимо вважати фундаторами юридичної особи.

О. Бердник — керівник Групи, П. Григоренко — координатор Групи, І. Кандиба, Л. Лук'яненко, О. Мешко, Н. Строкатова.

Адреса Групи: 252086, Київ-86, вул. Верболозна 16.

Додаток: Декларація Української громадської групи сприяння виконанню Гельсінських угод.

Вчинено у Києві 14 жовтня 1977 року.

Шмідт надіється на успішність переговорів про роззброєння

Відень, Австрія. — Ройтер інформує, що канцлер західньонімецького уряду Гельмут Шмідт висловив у розмові з кореспондентами

думку про можливість переговорів західніх і східніх делеґацій у Відні, метою яких буде довести до скорочення військових частин в Центральній Европі вже в найближчому майбутньому. Шмідт, який розмовляв недавно на цю тему з Леонідом І. Брежнєвим в часі його візити в Західній Німеччині, заявив, що Совєтський Союз не відкинув цілком німецьких пропозицій в цій справі і висловив впевненість, що цього разу переговори у Відні, які тягнуться вже понад 5 років, повинні закінчитися успішно.

УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ У НЮ ЙОРКУ

Як ми вже заповідали — в минулі п'ятницю, суботу і неділю відбувся на 7-ій вулиці нюйоркського „давнтавну" Український Фестиваль. Поліція замкнула коловий рух на тій вулиці, над якою пишався великий напис „Юкрейнісн Фестіваль". Американська преса присвятила цій імпрезі, дохід з якої призначений на завершення внутрішнього влаштування нової церкви св. Юра на 7-ій вулиці, багато уваги включно із світлинами. Фото вгорі, яке появилося в щоденнику „Ню Йорк Пост," 20-го травня, показує один із численних станків.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Голоси перестороги

У зв'язку з численними політичними процесами і загальним затісненням терору в Совєтському Союзі, на Заході чимраз частіше появляються голоси перестороги і то не якраз здеклярованих противників комунізму чи, як це постійно повторяє совєтська пропаганда, ,,ненависників соціялістичного ладу'' чи ,,буржуазних націоналістів'', а самих таки західніх комуністів, які завдяки власним студіям зуміли пізнати справжню суть комуно-московського режиму і цілі російського марксо-комуністичного ладу, який насправді є ладом московських імперіялістів, прикритим спритно комуністичною машкарою.

Швайцарський щоденник ,,Ноє Цюріхер Цайтунг'', німецький ,,Ді Вельт'' й інші вже неодноразово поверталися до цієї теми і теми відродження сталінізму в СССР, який там асоціюється з московським імперіялізмом. Кореспондент названої швайцарської газети каже, що коли маршал Дімітрій Устінов, міністер оборони СССР, згадав прізвище ,,товариша'' Йосифа Сталіна на офіційних святкуваннях в кремлівському палаці з'їздів з нагоди святкування 60-річчя Червоної армії, то 5-тисячна авдиторія, яка складалася переважно з високих старшин армії і запрошених гостей, аплодувала стоячи майже 15 хвилин. І так було кожного разу, коли слухачі тільки почули ім'я Сталіна.

Сталінщина, — каже у зв'язку з тим же святкуванням югославський дисидент Мілован Джілас, — є дуже живою в СССР, бо там й далі плекають традиції пов'язаности совєтського комунізму з російським імперіялізмом, а заслугою Сталіна було саме те, що він об'єднав совєтський бюрократизм з російським шовінізмом і ця нова ,,ідеологія'' не тільки підкорює народи Східньої Европи, але також загрожує цілому світові своєю агресивністю. Це, за словами Джіласа, приводить до поширення страху в західньому світі, до опортунізму та бажання жити в злагоді з совєтсько-московським імперіялізмом, злом сьогоднішнього світу.

Дуже відважним і розумним голосом перестороги перед небезпекою комуно-московського імперіялізму треба вважати також статтю заступника директора Інституту з питань визначення та дослідження марксизму при Центральному Комітеті французької Комуністичної партії, Жана Аленштайна. Він на сторінках паризького соціялістичного журналу ,,Репер'' аналізує сучасні позиції СССР і висловлює ряд гостро-критичних думок про совєтську закордонну політику, про військову агресію Совєтського Союзу в країнах Азії і Африки, про фальшиву ролю ,,опікуна'' поневолених чи відколонізованих народів тощо. Аленштайн, хоч і не входить глибше в історію творення московського імперіялізму, але зате подає, починаючи від придушення мадярського повстання і поновної інвазії на Чехо-Словаччину, цілий ряд конкретних випадків дії комуно-московських імперіялістів, які він засуджує. Варті уваги є також ті його твердження, які мають пряме відношення до боротьби поневолених Москвою народів і оборони прав людини в комуністичних країнах. ,,Ми мусимо ясно сказати, що політичні репресії докорінно суперечать нашому ідеалові свободи, і ми повинні їх категорично засудити'', — заявляє у своїй статті Аленштайн.

Також інший видатний комуніст, лідер еспанської Комуністичної партії Сантіяго Каррільйо, недавно заявляв в розмові з американським журналістом, що ,,я неменше від вас не вірю СССР, бо в нього імперіялістичні цілі. Тому ми повинні на якийсь час зберегти американські військові бази на еспанській території. В кожному разі доти, доки СССР вдержує свої бази в Чехо-Словаччині, Східній Німеччині й інших східньоевропейських країнах''.

Колись такі голоси були рідкістю, сьогодні вони кріпшають і до них треба прислуховуватися, бо вони йдуть впарі з нашою визвольною боротьбою проти московських імперіялістів, поневолювачів нашої Батьківщини.

Загальна проблема

Хоча контрольована комуністичною партією совєтська преса часто згадує про енергетичну проблему в ЗСА, як нібито доказ неминучого краху капіталістичної системи, то в самому Совєтському Союзі та його сателітах існує та сама проблема і, як вказують аналітики, ситуація погіршується з кожним роком.

Не зважаючи на те, що ціни совєтської нафтової ропи покищо нижчі від цін нафти, видобутої в арабських країнах, то протягом останніх кількох років вони дуже зросли і передбачається, що ця тенденція продовжуватиметься в ближчому і дальшому майбутньому. Совєтський Союз, який постачає нафту для своїх сателітів, не спроможний задовольнити зростаючих запотребувань своїх клієнтів, які починають розглядати можливості закупівлі цього роду пального з-поза комуністичного бльоку, що дуже непокоїть Москву. Країни Східньої Европи, хоча затривожені фактом, що не одержать від СССР заловільної кількости нафти, то з другого боку радіють, що існує можливість, що зменшиться їхня залежність від Совєтського Союзу щодо постачання нафтової ропи,

Економічні аналітики передбачають, що в наступних роках, зокрема під час зимових сезонів, Совєтському Союзові буде щораз тяжче доставити сателітам задовільні запаси нафтової ропи. Крім того, протягом останніх кількох років Совєтський Союз не виконав своїх намічених плянів щодо продукції вугілля, що теж значно погіршує енергетичну проблему в самому СССР і в його сателітах.

З уваги на брак різних родів пального, Східня Німеччина була змушена доручити своїм фабрикам та іншим підприємствам вживати менше енергетичних продуктів, щоб в такий спосіб протягом 1978-го року зменшити принаймні на три відсотки зужиття пального.

Чехо-Словаччина, яка купує електричну енергію в Совєтському Союзі, змушена встановити ,,ротаційну систему'', тобто за порядком не доставляти до окремих кварталів міст електрики.

У Болгарії та Румунії теж відчувається брак електричної енергії і то не тільки в мешканевих частинах міст, але і в індустрії.

Польща, хоча має великі поклади вугілля, не спроможна видобувати заловільної кількости, щоб задовольнити потреби свого індустріяльного сектора та щоденні потреби своїх громадян-домовласників.

Отже, як бачимо, поважна енергетична проблема існує не тільки на Заході, але також в комуністичному світі. Аналітики твердять, що в Совєтському Союзі та його сателітах ця проблема погіршиться ще більше цієї зими і передбачають постійні браки пального в наступних роках.

Я. Гайвас

ЗА ПЕРЕБУДОВУ ДЦ УНР

Декрет Президента Державного Центру Української Народної Республіки в екзилі з дня 7 березня 1978 про розв'язання УНРади був неабиякою несподіванкою для української громадськости в діяспорі. На тлі на загал незавидної політичної ситуації, в обличчі корчення українського політичного світу, послаблювання, а то й занику різних груп і середовищ, УНРада щораз більше притягала до себе увагу, що можливо вона стане базою до покращання, чи навіть повної зміни тієї ситуації. З нею щораз більше в'язалися людські надії і на неї щораз більше людей розраховувало. На жаль, за тридцять років існування УНРади не вдалося цього досягнути, а в останньому часі надії на це катастрофально змаліли. Очевидно, що не була це вина УНРади, як такої, ані тієї політичної концепції, яка була в основі її існування. Зложилися на це інші причини, а в першу чергу, як це майже завжди буває, люди.

Останніми роками щораз більше ставало очевидним, що саме через людей, причасних до тієї справи, УНРада має щораз менше виглядів на те, щоб стати справжньою плятформою для завітньої мрії загальноукраїнської політичної консолідації, ані не зможе вона так зміцнити й поширити своєї діяльности, щоб могти повернути ціле наше політикум у новому напрямі, напрямі пожвавленого росту і розвитку. Хоч після її Шостої сесії деякий час виглядало, що вона зможе такого пожвавлення добитися, одначе вже вкоротці виявилося, що так не буде. А вже після Сьомої сесії ставало ясно навіть найбільшим оптимістам, що з цього боку покращання годі сподіватися. Це мусіло викликувати різні сумніви й творити ґрунт під те, що остаточно сталося, тобто під її розв'язання.

Як це звичайно буває, після такого радикального потягнення думки мусіли поділитися. Правильно чи неправильно поступив Президент, розв'язуючи УНРаду і розписуючи нові вибори та покликуючи до життя нові реґули? - стало тим запитом, на який кожен, що цікавиться нашим політичним життям мусів відповісти. Для одних це був єдиний раціональний вихід зі зростаючих труднощів, яких причасні до цієї справи діячі не можуть подолати, а через те єдина шанса і дорога до докорінних змін, які для добра справи мусять статися. Для других — це була гідна крайнього осуду анатема. Але факт залишився фактом і з того факту треба виходити. УНРада розв'язана, вона не існує, є тільки загальна концепція, формальні приписи, на яких вона стояла і, на щастя, чималий політичний досвід, які дають достатню основу для того, щоб створити нову дійсність.

З упливом часу, коли приходить успокоєння і гаснуть пристрасті, приходить застанова: як же бути далі? Бо ж не будемо стояти на місці, не будемо бідкатися і лаятися над тим, що сталося і не відстанеться, але треба йти вперед, треба щось думати, плянувати, робити. В такій ситуації, як теперішня, особливо пригожі умови для виникання і поширювання різних проєктів і пропозицій. Їх у загальному можна поділити на три головні течії.

Перша з тих течій — це відрухова реакція, яка одначе здобуває швидко щораз більше прихильників, бо не вимагає покищо ні напруги ума ні зміцненої активности, і яка пропонує в тій, чи іншій формі покінчити з ДЦ УНР. Кому він потрібен? — каже неодин. Кому потрібні ,,несерйозні міністри'', кому потрібне ,,принимання і усування неіснуючих, фіктивних партій''? Прихильники тієї течії бачать в ДЦ УНР ,,віджилий, непридатний для життя, непрактичний, а навіть шкідливий'' засіб нашої визвольної політики. Одначе з них ніхто не хоче застановитися, а що ж на його місце?

Друга скрайня, протилежна до першої, течія вимагає повної реставрації дотеперішнього стану, дотеперішньої УНРади, реставрації того, що перестало існувати, бо не оправдало себе. Прихильники тієї течії пропонують замкнути очі на всі невдачі і аномалії в дотеперішній УНРаді, на постійну кризу, на неактуальність численних норм, законів і структуральних постанов та практики, а найважливіше, вони не бачать комплетної безвиглядности здорового існування і корисної праці УНРади, а через неї і цілого ДЦ УНР в екзилі в ближчому, а ще менше в дальшому майбутньому, якщо реставрувати те все. Вони потішають себе і нас, що реставрація це панацея, це всеоздоровлююча пілюля, хоч історія і життя вчать зовсім чогось іншого.

Вже навіть побіжна аналіза тих двох скрайностей виявляє, що вони аж ніяк не витримують критики. Бо як, коли зліквідувати ДЦ УНР, підбудувати формальну і правну тяглість державної традиції від IV Універсалу аж до сьогодні і на майбутнє? Чому саме тепер пора ліквідувати ДЦ УНР, коли він витримав пробу життя майже протягом шестидесяти років, та ще й до того ліквідувати без ніякої ні теоретичної, ні психічної, ні праґматичної підготови для цього? Знов же ,,реставратори'' не мають зовсім ґрунту під ногами, бо як же вірити, що те, що не вив'язалося в дотеперішньому стані з намічених завдань, вив'яжеться на майбутнє? В гірших умовах, зі слабшими людьми (бо ж зуб часу зачіпив кожного!) і зі значно меншим числом тих людей?!

Значить, кожному мусить бути ясно, що треба шукати іншої розв'язки як ліквідація ДЦ УНР, й іншої як реставрація неіснуючої УНРАди. Певно, що шукання нового це тяжкий шлях, це напруга інтелекту й енергії, це зусилля, це боротьба; а при застосуванні одної з двох крайностей, зґаданих вгорі, вистачить і надалі сидіти з заложеними руками і ,,кивати пальцем у чоботі'', а навіть і цього не треба. Отже єдина здорова, життям оправдана і обіцююча розв'язка, це основна перебудова ДЦ УНР в екзилі. Така перебудова, яка не лише зміцнила б його насьогодні, але утривалила б і на майбутнє. І це є те, що нам усім потрібне.

Власне на цьому, на перебудові треба сконцентрувати всю свою увагу. В тому напрямі треба повести дебату, а не взаємно обкидати себе закидами і обвинуваченнями і щойно тоді будемо зближуватися до правильного виходу. Бо коли так багато наших діячів, яким ніхто не сміє закинути браку патріотизму, нарікає на несусвітність ,,міністерських посад'', то може в цьому є якась частина правди? Коли інші не бачать ніякого оправдання ,,в приниманні і усуванні фікційних партій'', то хиба і їхнього арґументу не можна ,,відкидати від руки''. Інші критичні зауваги і нарікання також треба взяти до уваги, бо вони великою мірою породжені доброю волею і спільним нам усім уболіванням за успішність нашої справи.

Щоб перебудувати ДЦ УНР, усучаснити його, зробити його рельною формацією у нинішній і завтрішній дійсности, треба взяти за основу цілий ряд засадничих заложень, а між ними такі:

Державний Центр УНР репрезентує тяглість державної традиції і безперервність визвольних змагань українського народу. Життя в Україні не стоїть на місці, воно міняється, як і все інше, що живе, і ДЦ УНР в екзилі мусить бути в стику з тим життєвим потоком, щоб могти втручуватися в нього, щоб могти той політичний зміст, який він репрезентує, постійно передавати в живій і приємливій формі туди, щоб це не були ,,пожовклі листи'' минулого, а жива дійсність і діючий постулят. Треба признати, що в керівних колах ДЦ УНР не бракувало зрозуміння для цього, але не завжди відповідна увага і зусилля були цьому присвячені.

Реорганізація ДЦ УНР, вислідом якої його теперішня структура і все інше, відбулася тридцять років тому. Через те він відповідав тодішньому нашому станові, тодішньому укладові наших сил, тодішнім нашим завданням, але сьогодні це все змінилося, отже і ДЦ УНР мусить відповідно змінитися. Вже на іншому місці сказано про заникаючі партії, завтра тих

(Продовження на стор. 3-ій)

ВІДВИДИНИ І ВИСТУП ГЕН. ПЕТРА ГРИГОРЕНКА В ІТАЛІЇ ТА НІМЕЧЧИНІ МАЛИ ШИРОКИЙ ВІДГОМІН

Ню Йорк (РК). — Ген. Петро Григоренко, після виступів в місті Торіно в Італії, виїхав на чотироденну поїздку до Німеччини у зв'язку з приїздом Л. Брежнєва до тієї країни. В Бонні, столиці ФРН, ген. Григоренко виступив на публічному мітинґу протесту проти приїзду Брежнєва, який був зорганізований Німецьким товариством для прав людини. На цьому зібранню ген. Григоренко виголосив промову понімецьку, в якій він закликав до з'єднання Німеччини та виведення усіх чужих військ з Німеччини. ,,Щоб існував справжній детант, треба забезпечити самостійність Німеччини та самостійність усіх не-російських народів СССР — треба, щоб Україна, Литва, Естонія та усі інші республики СССР жили самостійним життям'', — сказав ген. Григоренко. Після публічного виступу, відбулася пресова конференція, під час якої Григоренко висловив своє обурення на згадку в німецькому щоденнику ,,Більд'', що він, мовляв, ,,російський генерал, який сказав, що буде воювати за ,,матушку Росію до смерти''. Ген. Григоренко заявив, що він не є російським, але совєтським генералом і що його національність — українська, що він буде боротися за самостійність України і що він також воює за визволення усіх народів СССР, включно з російським.

З Бонну ген. Григоренко поїхав до Гамбурґу, де мав два публичні виступи на мітинґах протесту проти приїзду Брежнєва та відбув дві прес-конференції. Перша прес - конференція відбулася вранці і її організував журнал ,,Бефрайунг'' (Визволення). Разом з ген. Григоренком виступали діячі з Чехословаччини, Польщі та Портуґалії. Польський робітник Балуга, один з провідників страйку в Щеціні, висловив свою солідарність з українським рухом спротиву та сказав, що інтереси польських та українських робітників, які об'єдналися в профспілку Клебанова з Донецьку, є одні і ті самі: змагатися за демократизацію. Колишній міністер праці з Портуґалії, капітан Томас Роса, говорив про загрозу совєтського імперіялізму.

Ген. Григоренко ще раз говорив про лицемірство Брежнєва, про загрозу для миру і про політику СССР сьогодні, спрямовану не на полегшення міжнародного напруження, але на війну. Ген. Григоренко щераз повторив, що без реальної самостійности для України, Литви та всіх інших неросійських народів СССР, детант є фікцією.

Після прес - конференції журналу ,,Визволення'', ген. Григоренко виступав на прес-конференції, яку скликала Німецька організація ,,Юнґе Юніон'' — молодіжна організація Християнсько - демократичної партії. Там ген. Григоренко щераз відкинув твердження газети ,,Більд'', що він ,,воюватиме за матушку Росію'' і подав свої думки щодо детанту та дійсного миру в світі.

На обіді ,,Юнґе Юніон'' був присутній дорадник президента партії, Колла, який був раніше урядовцем німецької дипломатичної служби в Москві. Під час обіду ген. Григоренко інформував про стан руху спротиву в СССР та боротьбу не-російських народів СССР.

Після обіду ген. Григоренко виступив на публічному зібранні, де було присутних коло 2,500 осіб. Організаторами цього виступу були також молоді християнські демократи. Ген. Григоренко зробив глибоке враження на публіку своїм виступом, але не міг залишитися до кінця зборів, бо відразу після того виступу мусів поїхати на черговий виступ, що його зорганізував журнал ,,Визволення''.

Збори журналу ,,Визволення відбувалися під шатром, бо місцевий уряд Соціял - демократичної партії не хотів дати дозвілу журналові та іншим групам, переважно ліво-ліберального напрямку, які мали намір протестувати проти приїзду Брежнєва, на винайм залі. На цих зборах було коло 4,000 молодих людей. Виступали там поляки, чехи, німці, одна дівчина з Етіопії. Коли прийшла черга на ген. Григоренка, всі присутні встали та довгими оплесками вітали генерала. Ген. Григоренко щераз говорив про загрозу, яка висить над Европою, про тактику Брежнєва, про визволення неросійських народів СССР та про з'єднання Німеччини. Промови присутні декілька разів перебивали оплесками, а на закінчення всі встали та довго оплескували ген. Григоренка.

З Німеччини ген. Григоренко повернувся до Італії — до Риму, де 9-го травня мав одногодинну розмову з Патріярхом Йосифом у Ватикані. Патріярх подарував генералові на пам'ятку зустрічі книжку ,,Історію Християнства Руси-України'' М. Чубатого.

З Риму ген. Григоренко поїхав назад до Мілано, де 10 травня виступив на відкритті книжки історика Некрича про знищення малих народів в СССР.

Під час цілого побуту ген. Григоренка в Европі преса широко описувала його виступи, прес-конференції та відвідини. З точки зору українського ген. Григоренко зробив надзвичайно велику прислугу в поширюванні правди про дійсний стан в Україні.

І. Дидолич

ШВАЙЦАРСЬКИЙ МУЗЕЙ ІГРАШОК

Свого часу читав я в американській газеті, що якийсь американець, вибираючись на вакації до Швайцарії, купив у крамниці ЗСА дитячий револьвер для синка господаря, в якого мав жити. Коли ж хотів дати револьвер хлопчикові, батько сказав американцеві, що йому дуже прикро, що не може прийняти подарунку, але він не хоче, щоб його дитина за іграшку мала вогнепальну зброю. Як підросте, дістане правдиву зброю й навчиться орудувати нею для оборони рідного краю.

Найбільша фабрика іграшок у Швайцарії є в Цюріху під фірмою ,,Франц Карль Вебер''. Це фабрика першорядних іграшок усякого роду й величини, маленьких моделів авт, залізниць, ляльок і т. д. Та ще більш цікава фірма Вебера тим, що на п'ятому поверсі має музей старих іграшок. Коли вийдете з вінди, знайдетеся в ,,бабусиному світі'' кринолін і возів, запряжених кіньми. За оскленеными шафками уставлені в ряди маленькі блискучі парові машини й мініятюрні залізниці. Далі побачите, як діти можуть бавитися цілими годинами без новітнього люксусу електрики: кілька магічних ліхтариків, які показують маленькі фігурки, що рухаються граціозно, як тільки торкнетеся ручки. Інша з чотирьох кімнат музею, це кімната ляльок з воску, дерева й порцеляни, зодягнених у старанно пошитих убраннячках з 19-го століття. Потягнеться за добре прихований шнурочок і лялечка опустить повіки, а інша, що була нахмурена, усміхнеться. Тут також побачите одну з перших автоматичних ляльок, яка до такту музики піднімає вгору китицю квітів. Ще інші дві скромніші ляльки в білих перкалевих убраннячках стоять по боках чудового мініятюрного бюрка стилю ,,емпір'' (наполеонських часів). Спис іграшок можна б подавати в безконечність.

Входите в іншу кімнату музею й побачите репліки нутра дому з 18-19-го століть з маленькими металевими кухонками, які можна огрівати деревним вугіллям. Є тут фаянсовий і міляний посуд, мініятюрний срібний або порцеляновий сервіс для чаю. З численних домів ляльок варто здогадати один: це зовнішній вид мешкального дому з 19-го століття в місті Базель. Він триповерховий, з кухнею і кімнатами для прислуги, гостинними кімнатами господа-

(Продовження на стор. 3-ій)

Михайло Кушнір

КОШМАР СОВЄТСЬКОЇ БЮРОКРАТІЇ

II

Про аванс рішають два критерії: одиниці для московської режимової бюрократичної ієрархії та ступінь безоглядности одиниці в змаганні до авансу. Талант, працездатність і т. п. мають деколи певне значення, але ніколи не рішають. Є вийняток: теоретична фізика і математика, герметичні ділянки, ізольовані від суспільства; хоча й тут буває, що відкликується охоронний сезон.

Поборювання опору загрожених конкуренцією пожирає решту енергії, незужитої на боротьбу з бюрократичним опором.

У висліді: поза системою бюрократичної організації зосередження енергії на цілі творчости є практично неможливе. Внутрі тієї системи — теж не є можливе. В першому випадку перешкоджає бюрократичний монополь. У другому — сучасне червоне ,,чиновництво'' в київському виданню.

В другій половині двадцятого сторіччя не перемінюється світ при допомозі вигадливих приладів, змайстрованих у старому ґаражі. В більшості ділянок, охоплених творчим діянням людини, поступ є обумовлений сьогодні доступом до великих матеріяльних засобів. Не тільки поступ у техніці, але і в багатьох інших ділянках.

Ще тому кілька десятиріч геніяльна одиниця вивінована кількома приладами з гімназійної природничої лябораторії, олівцем і достатньою кількістю незаписаного паперу, могла доконати перелім у якійсь ділянці науки, могла навіть змінити цілу нашу концепцію матеріяльного світу. Сьогодні цей стан належить до історії. Геній з олівцем і листком паперу засуджений на дріботіння по слідах може менш геніяльних, але озброєних у комп'ютори дослідників.

Проблеми сучасної людини стали такі скомпліковані й у такому ступні культурно обумовлені, що можна їх творчим способом розв'язувати тільки у великих об'єднаннях людей, вивінованих незвичайно коштовними устаткуваннями.

Сучасна Україна має багато чудових мозків, які практично є відрізані від новочасного варстату праці. Кожний рік збільшує запізнення України у відношенні до інших провідних країн світу. Диспропорція буде збільшуватися в геометричній прогресії. Геніяльні концепції справджують сьогодні в Україні при допомозі рахувальних машинок з корбою, таких, які на Заході важко вже знайти на ,,flea-market''-і.

Замітне в Україні явище, яке не можуть зрозуміти люди Заходу: на кожному кроці брак найпростіших, найелементарніших предметів, які в більш цивілізованих країнах можна купити на кожному розі вулиці. Архітекти їздять з міста до міста, щоб здобути якісь там кальки, картони, креслярське приладдя. Цілі аґреґати в великих фабриках нагло затримуються з браку якоїсь примітивної частини, якої не виробляють в Україні. Часто по кількох тижнях випадково виявляється, що запас частин лежить серед барахла, призначеного на злом у сусідній фабриці.

Ціла Україна є в вічній погоні за якимись предметами, яких ніколи немає в достатній скількості, а коли їх здобудеться, то виявляється, що вони нікудишні, що ледве можна ними покористуватися.

Можливо, що в інших умовинах не було б у цьому нічого злого. Я не є абсолютно певний, що предмети є тим власне, що може ущасливити людину. Але є фактом, що українська цивілізація знайшлася на цьому самому шляху, що й країни Заходу. А в цих країнах загальна доступність скомплікованих і непохитно діючих предметів, знарядів, є одною з умов збереження і поступу.

Україна є в тій мірі карикатурою Заходу. Московська режимна бюрократія є тріюмфом сповіщає населенню про поступи урбанізації, але в нових, перенаселених, дрантивно побудованих дільницях міст люди гніздяться, відрізані від решти міського організму, із-за браку справно діючих засобів комунікації. Режимна бюрократія голосить, що край вступив на шлях розвитку моторизації. Це правда, що край пхнули на шлях розвитку моторизації через приватне, індивідуальне авто, але хто його врешті здобуде, той не має доступу до вимінних частин, варстатів обслуги і т. д. Є отже фікційна моторизація, без технічної, організаційної і економічної бази.

Консеквенції об'єктивного браку достатньої кількости скомплікованих, функціональних і порядно виконаних предметів скріпляє замішання і безплянованість у господарюванні тим, що вдалося випродукувати чи спровадити з-за кордону.

У висліді: творче діяння в сучасній окупованій Україні майже в кожній ділянці є паралізоване внаслідок браку доступу до необхідних матеріяльних засобів.

Мозок людини є здібний до незвичайних і нечуваних речей під умовою, що може працювати свобідно. В сучасній підсовєтській Україні тільки нечисленні одиниці можуть ,,зафундувати'' своєму мозкові цей люксус.

Примус конформізму стосується, в більшому, чи меншому ступні, майже всіх. Є це чинник, що деформує особовість людей в Україні в масовій скалі. Він діє теж, з рівною силою, як чинник, що паралізує здібність творчого мислення.

Улюбленою темою фрапантних сучасних повістей є скінчений лайдак, позбавлений усіх гальмів і вивінований знаменито діючим мозком. Цього немає в Україні. Людина приневолена до постійної контролі свого мозку (а втім, часто підсвідомо), щоб цей мозок не завів її на небезпечні манівці нонконформізму, є подібна до водія спортового авта, який втискає до кінця двигун газу на першому бігу; нищить досконалий, прецизний знаряд. Мозок під пресією автоконтролі після деякого часу не надається до вжитку.

Є це одна з причин відсталости в Україні у майже всіх ділянках, в яких рішає мозок. В Америці плекають трепаж мозків. В Україні ворожий режим нищить паралізує, розчавлює мозки.

Цілковито безкорислива творча діяльність трапляється частіше ніж думають про це циніки, не тільки в ділянках мистецтва й науки. Але в суспільній скалі, там де вирішальними є великі числа, істотним є відсоток здійсненого творчого потенціялу. Тут діє, між іншими

(Закінчення на стор. 3-ій)

ЗА ПЕРЕБУДОВУ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

заникаючих партій буде більше... Отже, перебудова ДЦ УНР мусить урахувати і цей факт. Коли його реорганізували тридцять років тому, ми „сиділи на валізках" і були готові до повороту домів. Сьогодні тих, що його реорганізували тоді, щораз менше, а завтра, мабуть, будуть тільки наші діти й унуки, роджені в якійсь Канаді, Арґентині, Австралії, ЗСА і інших країнах світу. Чи зможуть форми і структура, створені в зовсім інших умовах тридцять років тому промовляти до них, бути для них приємливими, навіть зрозумілими?

Нарешті цілий світ змінився і наше місце, вага в ньому. Колись покійний прем'єр уряду УНР, проф. Борис Мартос, розказував: нас уважали циганською бандою і ми мусіли щойно переконувати, що ми мали свою владу, свою збройну силу, свій лад. Сьогодні ситуація далеко не та. Тож і цього не можна не врахувати.

Коротко: ДЦ УНР треба перебудувати, зробити з нього значно менший, тобто менше скомплікований і менше претенсійний, зате гнучкіший, відповідаючий новим умовам і потребам та новим нашим можливостям, інструмент.

Орянна Анна Скоморох — новий маґістер медичної соціолоґії в Чікаґо

Нам приємно поділитися доброю вісткою з українським громадянством у Чікаґо, що наша Медична Громада „УЛТПА" в Чікаґо збільшилася ще однією професійною і надійною силою, маґістром медичної соціолоґії — Орянною Скоморох.

Мґр Орянна Анна Скоморох

Панна Орянна є дочкою Марії і Івана Скоморохів. Вона народилася 24-го квітня 1950 р. у Віллях, Австрія. Після приїзду до Америки замешкала з батьками в Чікаґо, де в 1968 р. закінчила українську катедральну школу св. Миколая та Школу Українознавства матурою з дуже добрим вислідом. У цьому році також закінчила середню школу Іммакулята та вступила до Кендал коледжу.

У 1970 р. одержала диплом ассосіейт оф артс деґрі, а в 1973 р. закінчила Лайола університет із дипломом бакалара з науки соціолоґії.

Після закінчення університету почала працювати в Індіяна Реґабілітейшен Інститут, директором якого є всім нам знаний д-р Анатолій Литваківський, колишній голова УЛТПА Відділу Іллінойс.

Працюючи як суспільний працівник, вона була учасницею викладів Де Пол університету з метою опрацювати тезу на тему: „Ди Реконстракшен оф Селф- ін Рілейшеншіп ту Дізабіліти".

У 1977 р. вона закінчила вимінну працю, на підставі якої отримала диплом маґістра соціологічних наук. Крім праці суспільного працівника Орянну Скоморох прийнято як гостя викладати „Вступ до соціолоґії в Парду університеті.

Крім професійних студій і праці мґр Орянна брала активну участь в Пласті, належить до церковного хору „Прометей" та до Театральної Студії Молоді при парафії свв. Володимира і Ольги. Вона також любить спорт, відбиванку і лещатарство. Мґр Орянна Скоморох далі продовжує свої студії та працю, щоб здобути докторат у ділянці медичної соціолоґії.

д-р Павло Пундій

Вісті з Українського Літературного Центрального Фонду ім. І. Франка в Чікаґо

Український Літературний Фонд імени І. Франка в Чікаґо покликано до життя в 1955 р. під час першої зустрічі чікаґського українського громадянства з відомим письменником Уласом Самчуком після його блискучої доповіді про завдання української літератури на чужині.

Користаючи з великого патріотичного піднесення, українська громада, на пропозицію письменника Теодора Курпіти, заснувала в Чікаґо Літературний Фонд І. Франка, що постійно допомагає морально і фінансово українським письменникам на еміґрації у їхній творчій праці, та уможливлює їм бути в світі амбасадорами Української Істини і зберігати своїм друкованим словом наших дітей, нашу молодь та всіх нас перед добровільною асиміляцією.

Сьогодні, московсько-большевицький окупаційний червоний режим в Україні жорстоко розправляється з письменниками і українськими діячами, що стають в обороні української культури і ставлять опір русифікації України, її дітей і молоді, нищення української науки, релігії, літератури, історичних та мистецьких і релігійних пам'яток. Переслідування і русифікаційні заходи царських московських сатрапів змалював нам І. Франко в своєх „тюремних сонетах".

Читаючи поетові сонети бачимо, що сьогоднішній червоний режим випрацював куди більш рафіновані, нищівні методи для повного знищення українського і всіх поневолених червоною Москвою народів.

В 1976 році українська спільнота у вільному світі відзначувала ювілейні дати народження і смерти нашого Великого Каменяра — Івана Франка різними імпрезами, концертами, академіями, науковими засіданнями і доповідями. Відзначували його як могутню постать у пантеоні творців духових цінностей української нації і величний приклад для нас до наслідування своєю невсипущою працею, якої він не покидав навіть в найтяжчих умовах свого життя.

Він залишив нам та нашим дітям свої непромінальної вартости твори. Тому Франко заслужив собі в українському народі, щоби ми поставили живий пам'ятник його пам'яті для грядучих поколінь, яким є і буде Літературний Фонд його імени, заснований зусиллями праці і пожертв української громади Чікаґо.

„Тішимося, що в Чікаґо є гурток живих Душ Шевченка, які до болю розуміють ту страшну істину, що, якщо не стане серед нас творчого українського друкованого слова — помре в наших українських тілах наша українська душа.

Тішимося, що українське Чікаґо піклується українською літературою, найбільшою зброєю духа народу, і складає пожертви на її вільне існування. — Так писав в 1967 р. І. Золотолипський перед академією в поклоні Великому Мойсеєві України, що її улаштовував Український Літературний Фонд ім. І. Франка в 10-літнє існування, для вручення нагород нашим письменникам.

Учасниками цієї великої Академії української культури були представники української науки й літератури, політичні й громадські діячі, члени жюрі, жертводавці, нагороджені письменники, українські та литовські хори та їхні найвизначніші представники політичного і наукового світу. Заля була виповнена гістьми з-поміж усіх прошарків української спільноти Чікаґо і околиці. Найвищою літературною нагородою „листком з лавру І. Франка" відзначено тоді українського письменника з поневоленої України, поза конкурсом, Василя Симоненка за його збірку поезій: „Берег чекань". А на четвертому літературному конкурсі Правління Фонду в 1974 р. одноголосним рішенням започаткувало спеціяльний Фонд Допомоги українським культурним діячам, які кладуть своє життя на жертівник боротьби за Україну. Цей Фонд служить нескореним борцям, які творять серед страшних умовин большевицької тиранії, що перебувають на порозі смерти, однак не каються й не здаються. Найвищою нагородою з цього Фонду, поза конкурсом, в сумі 1,500 дол., що її уфундувала каса „Певність" в Чікаґо, нагороджено першого Валентина Мороза, як символ нескорених.

Правління Літ. Фонду І. Франка переконане, що слово привітання письменника Вадима Лесича з нагоди четвертого літ. конкурсу, українська спільнота у вільному світі здійснить. Він писав: „Висловлюю мою радість з приводу жертвенности української громади в Чікаґо, з вірою, що ця жертвенність перейде славні межі міста Чікаґо й охопить ширший територіяльний засяг нашої діяспори, бо діло ведене Вами має всеукраїнське значення, хоч й діє поза межами Батьківщини. Майбутнє покаже, яка велика правда є у Вашому шляхетному почині".

Довголітню працю і досягнення Літературного Фонду ім. І. Франка в Чікаґо також високо оцінила Президія Ради у Справах Культури СКВУ, голова якої сл. п. проф. Володимир Ласовський був почесним гостем і головним доповідачем на четвертому літературному конкурсі при роздачі нагород. — Тоді Рада у Справах Культури СКВУ піднесла Літ. Фонд І. Франка в Чікаґо за порозумінням з нашим правлінням, до складу організацій світового засягу. В цьому часі в склад організацій світового засягу піднесено в Чікаґо також і Книжковий Центр, що його очолював редактор і видавець бл. п. М. Денисюк.

Розбудовуємо наш Фонд

Правління Літ. Фонду вже приступило до виконання доручених йому обов'язків з вірою, що українська спільнота виявить повне зрозуміння нашого заклику.

Тому у списках жертводавців збірки на Літ. Фонд Франка, яку воно започаткувало ще в ювілейному році Великого Каменяра, не повинно забракнути датку ні від свідомої української людини; ні від студента чи учня, ані також від хоч би однієї української дитини не повинно забракнути на збіркових листах також пожертв від церковних, громадських, політичних, професійних, шкільних чи виховних організацій. Надіємося, що всі ми станемо до розбудови української виховної системи у країнах нашого поселення. Всі імена жертводавців і їх пожертви на Фонд І. Франка від найменших до найбільших будемо поміщувати на сторінках української преси, яка схоче нам допомагати.

Праця вкладена нами для переведення цієї великої запланованої збірки фондів — зовсім безплатна і найбільш почесна для української спільноти. Ми напевно знайдемо до її виконання охочих співробітників, як між молоддю, так і між старшими, уродженцями Бойківщини (вужчої батьківщини Франка). Також зокрема між книголюбами і звеличниками Франка та нашими сеньйорами з їхнім громадським досвідом; як і між виховниками та учителями, які включаться у працю нашого Фонду і запланованої збіркової акції.

Ця запланована дія Літ. Фонду мусить мати добре розбудовану організаційну сітку у всіх країнах нашого поселення, в яких проживають більші та менші громади і поодинокі родини. У кожній країні, де живуть українці, невідкличномусимо зорганізувати краєві правління Літ. Фонду Франка, які допоможуть створити в кожному більшому українському осередкові свої філії, а меншим громадам допоможуть підшукати своїх мужів довір'я. Всі вони мають також співпрацювати і координувати свою працю не тільки з центральним правлінням Фонду. Вони мають також співпрацювати через своїх референтів зі всіми краєвими і місцевими громадськими установами. До допомоги добирають собі з громадським стажем дорадників, які допомагатимуть виробляти прихильну опінію і відповідну атмосферу для праці нашої установи. Не тільки у збірковій акції, але також у акції заохоти читання і купування книжок та в пропаґанді творення дитячих бібліотек у кожній українській родині.

Фота фундаторів окремих нагород і жертводавців стодолярових і вищих датків, правління міститиме на своїй літературній сторінці в ілюстрованому журналі для молоді і старших у „Екрані".

Концерти з роздачею літературних нагород та зустрічею нагороджених письменників і членів жюрі з громадянством, з виставками нагороджених творів зі всіх літературних конкурсів за ввесь час існування Літ. Фонду Франка, будуть відбуватися в тих українських громадах ЗСА і Канади, які найкраще і найактивніше реалізуватимуть вище згадану програму Літ. Фонду.

З придбанням відповідних фондів приступімо з-місця до поширення своєї праці. Нагороджуватимемо твори письменників в рукописах та допомагати їх видавати, як також нагороджувати твори письменників в чужих мовах з українською національною тематикою.

Правління Літ. Фонду має в програмі переводити масові конкурси мистецького читання і деклямацій, читання книжок дітьми і молоддю за першенство українських громад, українознавчих і щоденних шкіл і молодих організацій. Це вестимемо для заохоти батьків дбати про вивчення дітьми української мови, бо це плекає в їхніх душах любов до рідного краю і народу. Таким способом намагатимемось зрушити своєю працею байдужність, як серед батьків, так їхніх дітей і молоді, як також у цілому українському громадянстві.

Нашу збірку пожертв в цілій діяспорі переведемо двома етапами: у першому звернемося до всіх громадян і установ, які завжди стояли у перших рядах жертводавців і своїм прикладом потягали за собою загал українського громадянства. Зокрема будемо відмічувати на сторінках української преси імена тих жертводавців, які без окремого нашого звернення до них відгукнуться на наш заклик і перешлють свої щедрі пожертви.

У другому етапі звернемося до всіх дорослих, молоді та дітей через їхніх батьків, учителів, священиків і виховників, щоби вони провели освідомлення їх гутірками про Франка нашого патрона Фонду) для зложення принаймні символічної пожертви для призвичаювання їх до громадської жертвенности, бо це творить спільне звено виховної роботи. Для жертводавців висилатимемо посвідки для податкових зізнань.

Кличемо всіх, у кого б'ється українське серце, стати з нами непохитно та з повною посвятою до боротьби за душу української дитини. Рятуймо нашу молодь від повного відчуження. Рятуймо її поки ще можна. Нехай ця збірка буде гідним завершенням святкувань ідеї нашого патрона І. Франка не лише на словах, але зокрема нашими ділами. Віримо, що наші зусилля не підуть на марно. Вони стануть початком великого діла.

За інформаціями, всіх, що схочуть нам допомагати, просимо звертатися на атресу Центрального Правління Літ. Фонду І. Франка — секретар:
R. Turiannska, 2431 W. Rice Street, Chicago, Ill. 60622,
або на адресу голови:
Adam Antonovych, 2222 W. Erie St., Chicago, Ill. 60612.

В Канаді одержите всі інформації в крайовому Правлінні Літ. Фонду у секретаря:
Mrs. B. Welyhorsky, 10 Wingrove Hill., Islington, Ont., 149B - 2C6, Canada,
або у голови Правління:
Y. Chorostil, 454 Glenlake Ave., Toronto, Ontario, M6P-1G8.

Адам Антонович

ШВАЙЦАРСЬКИЙ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

рів дома, а все те представлено якнайбільш реалістично. Для молодших хлопців є там цілі армії олов'яних і цинових жовнірів; дерев'яний замок, пожежна бригада й багато інших скарбів.

Як же ж постало те все? Музей постав в 1956-ому році, коли в 75-ті роковини крамниці іграшок Вабера виставили старі іграшки у виставових вікнах. Це мало такий великий успіх, що завдяки ініціятиві пані Павлини Вебер створено для публіки малий, але прегарний музей іграшок. Пані Вебер відвідує в Парижі, Відні й Мюнхені торгівців античних речей і авкціони в пошуканні тих цінних предметів. Коли часом подибле й пошкоджені, здібний ремісник полагодить їх, заки поставлять у габльотки.

Помер Микола Криволап

Філядельфія. — В суботу, 20-го травня, тут помер св. п. Микола Криволап, проживши 73 роки. Похорон відбудеться в середу, 24-го травня, з української православної церкви св. Покрови на Український православний цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж. Покійний залишив в смутку дружину Марію, сина Юрія з дружиною Оленою, невістку Мілю і четверо внуків. Замість квітів на могилу, на бажання покійного, родина просить складати пожертви на фонд Семінарії св. Софії в Бавнд Бруку.

ПОМЕРЛА СВ. П. ЛІДІЯ КЛЮЧНИК

В Торонто, Канада, 17-го травня ц. р. померла св. п. Лідія Ключник. Похорон відбувся в суботу, 20-го травня о год. 8:30 вранці з церкви св. Николая при Queen and Bellwood Ave., і опісля на цвинтар Richwood Cem., Toronto North.

Осиротила мужа Богдана, синів Павлусика і Івасика, батька о. Николая Маковельського, 3-ох братів, 2 сестри та шваґерку Ірину в ЗСА.

ПОМЕРЛА СВ. П. ЕЛІЗАВЕТА МАР'ЯНІВНА КОЗІЦЬКА

В Ню Йорку 19-го травня ц. р. померла св. п. Елізавета Мар'янівна Козіцька. Похорон у вівторок, 23-го травня, з похоронного заведення Петра Яреми до церкви манастиря у Спрінг Валлей, Н. Й., відтак на цвинтар.

КОШМАР...

(Закінчення зі стор. 2-ій)

певна правильність, яку не можна поминути мовчанкою, — що ступінь здійснення творчого потенціялу в даному суспільстві є також функцією суспільного запотребування, що висказується еквівалентом, пропонованим творцям.

В Україні, поза нечисленними вийнятками (мистці світової слави), цей еквівалент є відворотно пропорційний до кількости й якости творчого зусилля.

Коли, наприклад, технік хоче забезпечити собі достатнє життя, то заанґажування в творчу працю, в новаторські задуми, з правила заведе його в протилежний бік. І навпаки — коли поставитися на серійну роботу, на помножування штампу, то при необхідній дозі „гохштаплерства" має великі шанси успіху. Натомість нескорумповані генії клепчуть гірку біду.

Над Україною, від Карпат до Чорного моря заляг кошмар всеприсутньої і всевладної халтури, розваленої на всіх поверхах — в університетській катедрі й у бюрі проєктів, в промисловому інституті й у кравецькій кооперативі праці.

З точки бачення статистики, люди роблять те, за що їм платять. В Україні не платять сьогодні ані за добрі ідеї, ані за добру роботу. Треба отже особливої сили характеру, щоб не стати халтурником. Але таких характерів мало. Більшість це середники під кожним оглядом.

Постать гохштаплера в сучасній Україні заслуговує на окрему студію. Творці — оточені, придушені — скриваються по кутах арени, а пустку, що постала, сповняє юрба гохштаплерів.

КІНЕЦЬ

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. Дарії Лушпинської
в Довнерс Ґров, Ілл.
на Фонд Українських Студій в Гарварді
складають 50.00 долярів
Марія і Богдан ДЕЙЧАКІВСЬКІ

Горем прибитим: мужеві Тарасові, Дітям, Матері і Родині, висловлюємо глибоке співчуття.

У ПЕРШУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ТРАГІЧНОЇ СМЕРТИ
нашого Улюбленого Сокола — нашого
СИНА, БРАТА і КУЗЕНА
бл. п.
РОСТИСЛАВА ЧУХРАЯ
який осиротив нас на 21-ій весні Його взірцевого та глибоко змістовного життя,
будуть відправлені
ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ і ПАНАХИДИ
в церквах:
св. Андрія на Hortz Rd., Parma, Ohio, 28-го травня, о год. 9-ій ранку;
св. Покрови, Parma, Ohio, 29-го травня, о год. 9-ій ранку;
Осередок Отців Василіян, Парана, Бразилія;
St. Andros Cat. Church, Cleveland, Ohio.

Людей доброї волі просимо про молитви за упокій душі Покійного.

Болем опечалені:
мати — КЛЯРА
батько — ЯРОСЛАВ
сестра — ОКСАНА
брат — ЯРОСЛАВ
вуйко — МИКОЛА
тета — АННА з Родиною

Повідомляємо Родину, Друзів і Знайомих, що в Лондоні, Англія, померла на 66-му році життя, наша Дорога
ДРУЖИНА, МАМА і БАБУНЯ
бл. п.
ІВАННА СТЕТКЕВИЧ
з дому КУЛИК
нар. у Львові.

ПОХОРОН відбувся 4-го травня 1978 року в Лондоні, Англія.

У глибокому смутку:
чоловік — ЕВГЕН
син — РОМАН
синова — НАДЯ
внучка — СОНЯ

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що дня 8-го травня 1978 року відійшла від нас у Вічність, наша Найдорожча ДРУЖИНА і МАМА
бл. п.
МАРІЯ ЗАЛЬОПАНА
з дому ЖМУРКО
Уродилася 21-го листопада 1905 року в селі Настасів, пов. Тернопіль.

ПОХОРОН відбувся дня 11-го травня 1978 р. з церкви св. Константина, а відтак на цвинтар св. Антонія в Міннеаполісі.

Покійна Марія залишила у глибокому смутку:
мужа — СТЕПАНА
дочку — МИРОСЛАВУ з мужем ЄВГЕНОМ НАЛИВАЙКО
та Родину в Україні, Америці, Канаді та в Арґентині

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Акція в обороні Ґлузмана...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Генерал Григоренко висловив особливе признання д-рові Глузманові за те, що хоча він знав, що його можуть арештувати, далі підтримував дисидентів. Ген. Григоренко зазначив, що тоді, коли він вже почав втрачати довір'я до лікарів, то д-р Глузман скріпив в нього надію, що ще існують лікарі, які не продали себе.

Говорячи українською мовою, що її перекладав на англійську Адріян Каратницький з Комітету оборони радянських політв'язнів, ген. Григоренко підкреслив, що в Совєтському Союзі для чесних людей існують жорстокі обставини. А „д-р Глузман виконав обов'язок доброго лікаря і чесного громадянина", — сказав він.

Ген. Григоренко порівняв почини совєтського уряду з терором деяких палестинських угрупувань чи „Червоною Бригадою". Він додав, що Аркадій Шевченко і його родина також були жертвами совєтського терору.

На кінець, ген. Григоренко закликав всіх до масової акції в обороні д-ра Глузмана і сказав, що він „схиляє голову перед хоробрістю і чесністю д-ра Глузмана".

Інес Вейсман, голова Комітету для звільнення д-ра Глузмана, представила ген. Григоренка публіці, помилково назвавши його росіянином. Вона сказала, що ген. Григоренко „був добрим росіянином, тому що був недобрим росіянином в очах уряду". Ген. Григоренко, зараз спочатку справив її помилку кажучи, що він — українець.

Виступали також д-р Розалин Ялов, нобелівська лавреатка і почесна голова Комітету для звільнення д-ра Глузмана, Аллард К. Ловенстейн, політичний амбасадор до Об'єднаних Націй, конгресмен Вілліям Ґрін (республіканець з Ню Йорку), Джордж Мейсснер, президент Міжнародної Ліги для репатріяції російських жидів, та Рей Б. Гардінг, спеціяльний асистент нюйоркського губернатора Гю Карі.

Недавно управа американської Психіятричної Асоціяції, яка засідала в Атланті, Джорджії, прийняла резолюцію в обороні д-ра Глузмана. Покликаючись на гуманітарні і медичні причини, резолюція закликає совєтський уряд звільнити д-ра Глузмана і дозволити йому виїхати зі СССР. Рівнож стейтова легіслятура Ню Йорку прийняла резолюцію в обороні д-ра Глузмана, що її вніс в сенаті сенатор Шелдон Фарбер, а в асамблеї асамблімен Шелдон Сілвер. Ця резолюція також закликала совєтський уряд звільнити д-ра Глузмана, і звернулася за допомогою в цій справі до американського Уряду.

Додаткові листи - привіти отримано від конгресменів Джозефа Аддаббо і Маріо Бінджі та посадника Ню Йорку Едварда Кача. Пані І. Вейсман сказала, що багато місцевих політичних провідників заповнили свою участь у цій оборонній кампанії.

Віче закінчилося панелем на теми психіятричних ув'язнень у Совєтському Союзі, в якому взяли участь д-р Маргріт Рейнір, д-р Майкел Нелсон, Наталка Пилипюк і д-р Борис Зубок.

ВІДБУЛАСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

засобів, він є і завжди залишиться для українського народу і для нас поза кордонами України символом боротьби за свободу і визволення нашого народу з поневолення"...

У дебатах Конференції піднесено також потребу постійного контакту та співпраці між Комітетами й Інформаційним Бюром УККА у Вашінґтоні.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

В Гарварді відбудеться...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

5. Українська біо-бібліографія (предсідник — мгр Оксана Процик, Гарвардський університет): „Україніз ація та українська бібліографія" (мгр Е. Касинець, Гарвардський університет); „Бібліографія 400-річчя появи друкарства Івана Федоровича в Україні (д-р Соколишин, Бруклинська Публічна Бібліотека).

6. Українські політичні акти Другої світової війни (предсідник — проф. М. Богатюк, Ле Мойн каледж): „Карпатська Україна — Федеративна держава і проголошення незалежности" (д-р Вінкентій Шандор, НТШ); „Акт 30 червня 1941 року з точки погляду міжнародного права" (проф. К. Савчук, Сейнт Пітерс каледж); „Створення Української Повстанської Армії (УПА) на тлі подій Другої світової війни" (проф. Л. Шанковський, НТШ); „Генеза, платформа та устрій Української Головної Визвольної Ради (УГВР)" (д-р М. Прокоп, „Пролог"); коментатор — ред. І. Кедрин-Рудницький, НТШ.

7. 60-ліття відновлення Української Державности (предсідник — проф. М. Багачевська-Хом'як, Мангеттенвіл каледж): „Чотири Університети Української Центральної Ради, 1917-1918" (проф. В. Калинович, Домініканський каледж); „Документація Української Державности, 1917-1920" (проф. В. Трембіцький, Джерзі Сіті стейтовий каледж); „Історичні досягнення і незавершені пляни Комісії Історії Українського Права при ВУАН" (проф. Я. Падох, НТШ).

У вечорі в суботу, відбудеться спільна вечеря і Дільові Збори Постійної Конференції Українських Студій (ПКУС) при Українським Науковім Інституті Гарвардського Університету, що його вестиме проф. М. Богатюк — голова ПКУС.

В неділю, 4-го червня, відбудеться восьма сесія III Наукового З'їзду ПКУС, присвячена виключно справам українського правопису (предсідник — проф. Б. Романенчук, Ніагарський університет). У Правописній Сесії з доповідями виступлять: д-р А. Бойцун (НТШ), інж. А. Вовк (Український Термінологічний Центер), проф. О. Пріцак (Гарвардський університет), проф. Б. Романенчук (Ніагарський університет), проф. Яр Славутич (Університет Альберти), проф. Б. Струмінський (Гарвардський університет), проф. І. Тесля (НТШ), проф. Б. Чопик (Університет Юти), проф. С. Чорній (Ню Йоркський стейтовий університет в Бракпорті).

Сесії Конференції відкриті для українського громадянства і всіх зацікавлених в обміркуванні питань з україністики.

Тому, запрошується українську громадськість скористати з цієї нагоди і взяти участь у III-ім Науковім З'їзді ПКУС, відвідати і ближче пізнати Український Науковий Інститут Гарвардського університету та побувати на одним з передових університетів світу. Нічліги можна замовляти прямо в Голідей Інн (в сусідстві УНІГУ) при 1651 Массачусетс евеню, Кембридж, Масс. 02138 (телефон (617) 491-1000.

Презентація дебютанток Осередку СУМА ім. М. Павлушкова в Чікаґо

Дебютантки з Осередку СУМА ім. М. Павлушкова в Чікаґо та їхні ескорти. (Зліва): Оля Бернацька і Юрій Павлик, Ліда Кіналь і Андрій Чичула, Стефанія Тхорик і Михайло Дерех, Оксана Дяків і Мирон Лисканич, Оля Дріст і Михайло Вишиванюк, Дарка Максимчук і Стефан Куцан, Ірина Вишиванюк і Орест Сандуляк, Марійка Пітула і Михайло Дацків, Уляна Максимів і Михайло Васик, Олена Білоус і Данило Бараболяк, Розалія Сематчин і Ростислав Зботанів, Наталка Чучук і Олег Федак, Богданна Гринчишин і Михайло Левицький, Люба Лехнюк і Ростислав Дахнівський, Ганя Шулик та Федір Ступень.

Дня 14-го січня відбулася 29-та забава Дебютанток Осередку СУМА ім. М. Павлушкова в Чікаґо в приміщеннях Голден Тіяра. Програмою вміло проводив Богдан Лесюк. Він був також головою Підготовчого комітету, в складі якого входили ще: Іван Павлик, Захар Колодій, Мирон Куляс, Стефан Дрозд, Ярослав Верещак, Стефанія Остапчук, Христя Федак, Євстахій Панчишин та Леся Дерех. До танців грали дві оркестри — „Промінь", в склад якої входять майже всі сумівці та оркестра „Тиволі". Театральний гурток від Осередку СУМА ім. М. Павлушкова під керівництвом Мирона Куляса приготовив коротку гумористичну сцену п.н. „Тяжко на еміграції".

Тарас Дрозд

Неділя Православ'я в Філядельфійському Деканаті УПЦ в ЗСА

Як і кожного року в першу неділю Великого Посту в неділю Православ'я — 19-го березня у всіх церквах нашого Деканату відправлено Служби Божі з належними проповідями і переведено збірку пожертв на Св. Софіївську Теологічну Духовну Семінарію нашої Церкви в Савт Бавнд Бруку, Ню Джерзі.

Того ж дня о 5-ій год. вечора, в Митрополичій Катедрі св. Володимира в Філядельфії відправлено Соборну Вечірню. Коло св. Престола стало 10 священиків: о. протопресвітер Степан Біляк, декан і настоятель катедри, о. протопресвітер Іван Данилевич з Миллвіллу, о. протопресвітер Стахій Шадинський з Філядельфії, о. митрат Михайло Ярош з Ковсвіллу, о. протоієрей Петро Будний з Вашінґтону, о. протоієрей Йосиф Крета зі Савт Бавнд Бруку, о. протоієрей Михайло Борисенко з Філядельфії, о. Йосиф Копчак з Честеру, о. Павло Гринишин з Віллмінґтону, о. Омелян Мицик з Майнерсвіллу.

Під час Вечірні відбулась процесія всіх священиків зі святими іконами в руках. Прикінці виголосили дві проповіді на тему Неділі Православ'я — в українській мові о. протопресвітер Іван Данилевич з Миллвілу, англійською мовою о. протоієрей Йосиф Крета зі Савт Бавнд Бруку.

Простора Митрополича Катедра виповнилась вірними з Філядельфії й околиць та інших міст. Гарно співав катедральний хор ім. Олександра Кошиця під управою Петра Куриленка, диригента хору. На особливу увагу заслугову виконання хором — „Покаяння відкрий мені двері, Життяподавче Христе..." — музика Веделя.

Після Вечірні всі присутні пішли до церковної залі, де Сестрицтво Пречистої Діви Марії гостило кавою і чаєм із солодощами.

У цей час проф. Семінарії, що є і редактором „Українського Православного Слова" (англійською мовою), о. протоієрей Йосиф Крета виголосив змістовну доповідь про завдання Духовної Семінарії й УПЦеркви в ЗСА, зокрема про наслідки праці Духовної Семінарії та її завдання на майбутнє.

Після доповіді відбулася жвава дискусія. Були запитання присутніх, на які дав вичерпуючі відповіді о. прелеґент.

У вівторок, 21-го березня ц. р., все духовенство Деканату о годині 10-ій ранку зібралось в церковній залі УПЦеркви св. Покрови, де відбулись деканальні збори, на яких розглянуто й розв'язано дві основні справи: про Деканальний Православний День, що має відбутися 29-го жовтня ц. р., і Конференцію вівтарних хлопців - прислужників. Далі відслужено Панахиду за спочилих Отців Деканату і Молебень за здоров'я о. протоієрея Василя Дякова.

Після полуденку, що його приготовило Сестрицтво парафії Св. Покрови у Філядельфії, в тій церкві відбулись всі Богослужения і наради, духовенство Деканату приступило до духовних вправ (реколекцій). Були виголошені повчальні духові доповіді: 1) о. протопресвітер Степан Біляк на три теми: а) „Чого не достає пастирю Церкви й як це виправити", б) „Значення Часослова в житті священика", в) „Загальний і часний іспит совісти священика". 2) о. митрат Михайло Ярош на тему: „Страшний Суд".

Після доповідей присутні обмінялись думками і подякували доповідачам за їхню корисну працю.

В 6-ій год. вечора була спільна трапеза для Духовенства, а після неї Вечірня постовим порядком.

У середу, 22-го березня, о годині 8-ій ранку, всі священики приступили до св. Сповіді, а о 9-ій год. було відслужено Св. Літургію і всі священики прийняли Св. Причастя.

Після спільного сніданку висловлено настоятелеві о. протоієреєві Михайлові Борисенкові, пані-Матці Олені і Сестрицтву парафії щиру подяку за гостинне прийняття і за працю, проведену під час Духовних Вправ.

Після духовного відновлення священики роз'їхались до своїх парафій.

о. протопресвітер С. Шадинський